

ADRODDIAD I'R CABINET

Dyddiad y Cyfarfod:	12 Mawrth 2019
Aelod Cabinet:	Cyng. Nia Jeffreys, Aelod Cabinet Cefnogaeth Gorfforaethol
Swyddog Cyfrifol:	Iwan Evans, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol.
Awdur	Siôn Huws, Uwch Gyfreithiwr (Corfforaethol)
Teitl yr Eitem:	Penodi Crwner Cynorthwyol

Argymhelliad ar gyfer y Penderfyniad :

(1) Dirprwyo'r hawl i'r Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol :

- (a) i baratoi manylion swydd a phersonol ynghyd a threfn benodi ar gyfer swyddi Crwner Cynorthwyol a hynny mewn ymgynghoriad a'r Uwch Grwner a threfnu i hysbysebu
- (b) i sefydlu panel er mwyn tynnu rhestr fer a chyfweld ymgeiswyr, ac i benodi Crwneriaid Cynorthwyol yn ôl yr angen

Rheswm dros yr angen am y Penderfyniad :

Mae'r Crwner Cynorthwyol presennol wedi ymddiswyddo, ac mae'n ofynnol penodi o leiaf un Crwner Cynorthwyol i bob ardal grwnerol. Gallai'r angen godi yn y dyfodol i benodi Crwner Cynorthwyol arall. Mae angen sicrhau fod y trefniadau dirprwyedig ar gyfer y broses yn cael eu sefydlu ac yn eglur.

Rhesymeg a chyfiawnhad dros gyrraedd y Penderfyniad

Mae Cymru a Lloegr wedi eu rhannu yn ardaloedd crwnerol, ac mewn pob ardal o'r fath, ceir Uwch Grwner ac o leiaf un Crwner Cynorthwyol.

Awdurdodau lleol sy'n ariannu'r gwasanaethau unigol, a gan bod Ardal Crwner Gogledd Orllewin Cymru yn cynnwys Gwynedd a Môn, ariannir y gwasanaeth ar y cyd gyda Chyngor Ynys Môn.

Serch hynny, Cyngor Gwynedd yw'r awdurdod perthnasol ar gyfer yr ardal, sy'n golygu bod dyletswydd statudol arnom i gwrdd â'r costau sy'n gysylltiedig â rhedeg y gwasanaeth. Yr awdurdod perthnasol sydd hefyd yn gyfrifol am benodi Uwch Grwner a Chwneriaid Cynorthwyol i'r ardal, er na fyddant yn gyflogedig i'r awdurdod ond yn hytrach yn ddeiliaid swyddi barnwrol annibynnol.

Pennir y drefn benodi gan Ddeddf Crwneriaid a Chyfiawnder 2009, a gan Ganllawiau'r Prif Grwner. Bydd rhaid i bob penodiad gael ei gymeradwyo gan y Prif

Grwner a'r Arglwydd Ganghellor, a bydd angen hefyd i'r Prif Grwner gymeradwyo'r broses benodi sydd i'w dilyn, a'r rhestr fer a dynnir ar gyfer cynnal cyfweiliadau.

Mae angen felly i'r yr awdurdod ffurfio panel i dynnu rhestr fer, i gynnal y cyfweiliadau ac i benderfynu ar pwy i'w benodi. Mater i'r awdurdod yw cyfansoddiad y banel, ond rhaid cynnwys yr Uwch Grwner yn y broses, gan geisio ei gyngor ar (a) yr angen am a'r math o grwneriaid cynorthwyol; (b) tynnu'r rhestr fer ar gyfer y cyfweiliadau; a (c) fe aelod o'r panel cyfweld a phenderfynu. Gall y Prif Grwner neu gynrychiolydd fynychu'r cyfweiliadau, ond eithriad fyddai hyn wrth benodi Crwner Cynorthwyol.

Ar ôl i'r Panel ddod i'w benderfyniad, rhaid anfon adroddiad at y Prif Grwner (os nad oedd yn bresennol yn y cyfweiliadau) yn disgrifio'r broses a ddilynwyd a'r rhesymau dros gynnig yr ymgeisydd / ymgeiswyr llwyddiannus. Bydd rhaid hefyd gofyn am gymeradwyaeth yr Arglwydd Ganghellor.

Barn Cyngor Sir Ynys Môn

Nid oes rheidrwydd i ymgynghori gyda'r awdurdodau eraill o fewn yr ardal cyn penodi Crwner Cynorthwyol (yn wahanol i benodiad Uwch Grwner) ond byddwn yn hysbysu Cyngor Ynys Môn o'r sefyllfa a'r broses i'w dilyn.

Unrhyw ymgynghoriadau a gynhaliwyd cyn gwneud y Penderfyniad :

Prif Swyddog Cyllid – Rwyf wedi derbyn cadarnhad gan yr awdur na fyddai'r penderfyniad a geisir yn creu ymrwymiad ariannol newydd, ac felly rwyf yn cefnogi'r argymhelliad er mwyn gallu gweithredu'n bragmataidd.

Swyddog Monitro – Adroddiad wedi ei baratoi gan y Gwasanaethau Cyfreithiol.